

NGAAHI FOKOTU'U KI HE COVID-19

POTUNGĀUE Mo'UI 'O HAUAI'I

KO HA ME'A KE FAI KAPAU NA'E SIVI PŌSITIVI KOE KI HE COVID-19

Ke ta'ofi hono fakamafola 'a e mahakí, muimui ki he ngaahi fakahinohino ko 'ení.

Nofo 'i 'api tukukehe pē ho 'alu ki ha tauhi fakametikoló

- Nofo ma'u 'i 'api kae 'oua:
 - Kuo 'osi ha 'aho 'e 10 mei fuofua taimi ne 'uluaki 'asi ai 'a e ngaahi faka'ilongá (pe ko ha 'ikai ke 'asi 'a e ngaahi faka'ilonga ia, pea kuo 'osi ha 'aho 'e 10 mei he hono fakahoko ho siví); **PEA**
 - 'Osi ha houa 'e 24 mei ho mofi fakamuimui pea na'e 'ikai teke faka'aonga'i ha faito'o ke holoki ho mofí; **PEA**
 - Kamata ke sai 'a e ngaahi faka'ilonga (hange ko ha, tale, nounou e manava).

Faka'ehi'ehi mei hono faka'aonga'i 'a e me'alele 'o e pule'angá, kaunga heka mo ha taha kehe, pe ko ha tekisií

Fakamavahe'i koe me'iate kinautolu 'oku mou nofo fakatahá

- Nofo taha pe ki ha "loki mahaki"
- Faka'aonga'i pe ha falemālōlō mavahe
- Kapau teke feohi mo ha kakai 'i tu'a ho mou 'apí, tui 'o kofu'i ho matá
- Faka'ehi'ehi mei hono vahevahe ho ngaahi me'a fakataautaha pea mo kinautolu he 'api nofo'angá (hange ko e, peleti, tauveli, kafu mohenga)
- Fakama'a 'a e ngaahi feitu'u 'oku lahi ala ki ai (hange ko e, kanitā, kau'i matapaá). Muimui ki he ngaahi fakahinohino he leipolo 'o e me'a fana fakama'a pe ko ha holoholo ki he fakama'a 'apí

Faka'ehi'ehi ke fetu'utaki tautonu pea mo e fanga manu lālatá, kau ai hono āmohi, 'o'ofaki, 'uma pe 'emo, mohe feitu'utaha, pe vahevahe ho me'akai ki ái.

- Kapau 'e lava, 'oku tonu ke tukupau'i ha taha he 'api nofo'angá ke tauhi 'a e fanga manu lālatá pea muimui ki he founga 'o e fanofano e ongo nimá kimu'a pea mo e 'osi hono tauhi 'a e fanga manu lālatá

Fa'u ha lisi 'o kinautolu kotoa na'ake fetu'utaki vāofi he taimi na'ake puke ai (kau ai ha 'aho 'e 2 kimu'a pea ke puke mei he ngaahi faka'ilonga, pea mo ha 'aho 'e 2 kimu'a mei he taimi na'ake sivi aí)

- 'E telefoni atu 'a e kau ngāue he Potungāue Mo'ui ke ma'u mai ho fakamatalá.
- Koe tokotaha feohi vaofi 'oku fakaikiiki atu heni:
 - Nofo fakataha moe tokotaha ne ma'u e COVID-19
 - Feohi vaofi 'i loto he fute e 6 mo e tokotaha ma'u 'e he COVID-19 'ova houa 24 ki he miniti fakakatoa 15 pe lahi hake
 - Tauhi mahaki ki he tokotaha ne ma'u e COVID-19
 - Tau ki he pipihi mei ha tokotaha ne ma'u e COVID-19 (Hange koe: tale, 'uma pe fe'iloaki, moe ngaahi me'a pehee.)

Mālolō lelei pea mo tauhi e vai ho sinó

Siofi fakalelei 'a e ngaahi faka'ilongá. Kapau 'e fakautuutu ke lahi 'a e ngaahi faka'ilongá, telefoni ki ho kau tauhi mo'ui he vave tahá

Kapau 'e fetu'utaki atu 'a e kau ngāue HDOH (Potungaue Mo'ui 'o Hauai'i HDOH) pea ke tali lelei 'e nau vakai'i ho nofo kolonitini

- Telefoni ki he 911, ki ha fakatamaki fakametikoló** pea talaange kiate kinautolu mahalo pē 'oku ke ma'u 'a e COVID-19. 'Oku kau heni 'a e ngaahi faka'ilonga fakatamaki 'o e COVID-19:
 - Faingata'a e manavá
 - Ongo'i mamahi pe mamafa e fatafatá
 - Kamata ke hé fakakaukaú
 - Faingata'a ke 'a'á pe 'aa ho sió
 - Lanu puluú e loungutu pe ko ho matá
- 'Aofi ho talé pea mo ho mafatuá**
- Fanofano ma'u pe ho ongo nimá** 'aki ha koa pea mo ha vai 'o a'u ki ha sekoni 'e 20 pē ko hono fakama'a 'aki ha sanitaisa 'oku 'i ai ha 'olokaholo 'e lahi hake he 60%.